

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Волинський національний університет імені Лесі Українки
Факультет економіки та управління
Кафедра обліку і оподаткування

СИЛАБУС
нормативного освітнього компонента

СИСТЕМИ І МОДЕЛІ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ НА
НАЦІОНАЛЬНОМУ ТА МІЖНАРОДНОМУ РІВНЯХ

підготовки бакалавра
спеціальності 071 Облік і оподаткування
освітньо-професійної програми Облік і оподаткування

Луцьк – 2024

Силабус освітнього компонента СИСТЕМИ І МОДЕЛІ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ НА НАЦІОНАЛЬНОМУ ТА МІЖНАРОДНОМУ РІВНЯХ підготовки бакалавра, галузі знань 07 Управління та адміністрування, спеціальності 071 Облік і оподаткування, за освітньо-професійною програмою Облік і оподаткування

Розробник: Тетяна ШМАТКОВСЬКА, доцент кафедри обліку і оподаткування, кандидат економічних наук, доцент

Силабус погоджено:
гарант ОПП
Облік і оподаткування

Анна САФАРОВА

Силабус освітнього компонента затверджено на засіданні кафедри обліку і оподаткування
протокол № 1 від 28 серпня 2024 р.

Завідувач кафедри:

Ірина САДОВСЬКА

I. Опис освітнього компонента

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітньо-професійна програма, освітній рівень	Характеристика освітнього компонента
Денна форма здобуття освіти	07 Управління та адміністрування 071 Облік і оподаткування Облік і оподаткування (на основі фахового молодшого бакалавра) Перший (бакалаврський)	Нормативний
		Рік навчання <u>2024–2025 н. р.</u>
		<u>Семестр 1-ий</u>
		Лекції 22 год.
Кількість годин / кредитів <u>120/4</u>		Практичні (семінарські) 22 год. Лабораторні 0 год. Індивідуальні 0 год.
		Самостійна робота 68 год.
ІНДЗ: <u>є</u>		Консультації 8 год. Форма контролю: <u>іспит</u>
Мова навчання		Українська

II. Інформація про викладача

Шматковська Тетяна Олександрівна

к. е. н., доцент кафедри обліку і оподаткування,

Контактна інформація:

Телефон +38-03322-421-45

Електронна пошта: Shmatkovska.Tetyana@vnu.edu.ua

Дні занять розміщено на <http://194.44.187.20/cgi-bin/timetable.cgi>

III. Опис освітнього компонента

1. Анотація освітнього компонента.

Системи і моделі бухгалтерського обліку (Systems and models of accounting) – це теоретико-практичні та історичні засади розвитку системи бухгалтерського обліку та її моделювання в контексті наукових позицій бухгалтерських шкіл в Україні та світі.

Знання систем і моделей бухгалтерського обліку забезпечує формування у майбутніх фахівців професійного підходу до створення мікрооблікових систем з урахуванням макроекономічних впливів. Вивчення специфіки моделювання облікової системи забезпечує розуміння закономірностей його розвитку, передумов формування основоположних облікових концепцій, теорій та процедур.

2. Пререквізити і постреквізити освітнього компонента.

2.1. Пререквізити. Теоретичною основою вивчення є освітні компоненти «Бухгалтерський облік (загальна теорія)» та «Фінансовий облік», знання яких дозволяють правильно зрозуміти економічний зміст господарських операцій діяльності суб'єкта господарювання та коректно відобразити їх в обліковому процесі підприємства. Вивчення освітнього компонента базується на знаннях, уміннях і навичках, які здобувачі отримали при вивченні попередніх освітніх компонент: «Вступ до спеціальності», «Облікова політика», «Управлінський облік», «Економіка підприємства», «Менеджмент», «Фінансовий облік 2», «Статистика», «Фінанси підприємств» тощо.

2.2. Постреквізити. Знання, уміння і навички, що здобуваються в процесі вивчення даного освітнього компонента, будуть потрібні здобувачам освіти для вивчення наступних освітніх компонент: «Облік і аудит в управлінні проектами», «Стратегічний управлінський облік», «Організація обліку і контролю», «Організація і методика аудиту» тощо.

3. Мета і завдання освітнього компонента.

Метою освітнього компонента «Системи і моделі обліку на національному та міжнародному рівнях» є формування системи наукових знань, практичних вмінь, навичок і компетенцій з питань розвитку системи та моделей бухгалтерського обліку на національному та міжнародному рівнях.

Основними **завданнями** вивчення освітнього компонента «Системи і моделі обліку на національному та міжнародному рівнях» є:

- набуття студентами розуміння передумов виникнення бухгалтерського обліку як науки і як практичної діяльності;
- дослідження процесу формування облікових теорій та концепцій;
- отримання навичок оцінки нових ідей в світлі розвитку бухгалтерського обліку;
- набуття вмінь виявлення ключових ознак національних систем бухгалтерського обліку та здійснення їх порівняльного аналізу;
- формування сталих навичок побудови нових моделей бухгалтерського обліку та їх видозміни;
- освоєння техніки наукового передбачення в галузі наукового розвитку бухгалтерського обліку.

4. Результати навчання (компетентності).

Компетентності, які здобувач освіти набуде в результаті вивчення освітнього компонента.

Спеціальність	Загальні компетентності (ЗК)	Спеціальні (фахові) компетентності (СК)	Результати навчання
1	2	3	4
071 – Облік і оподаткування	ЗК01. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями. ЗК08. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.	СК11. Демонструвати розуміння вимог щодо професійної діяльності, зумовлених необхідністю забезпечення сталого розвитку України, її зміцнення як демократичної, соціальної, правової держави.	ПР05. Володіти методичним інструментарієм обліку, аналізу, контролю, аудиту та оподаткування господарської діяльності підприємств. ПР18. Аналізувати розвиток систем, моделей і методів бухгалтерського обліку на національному та міжнародному рівнях з метою обґрунтування доцільності їх запровадження на підприємстві.

5. Структура освітнього компонента (освітня карта)

Назва модуля, теми, завдання для самостійної роботи	Формування компетентностей та програмних результатів навчання			Рекомендовані джерела	Кількість годин	Вид навчальної діяльності	Форми і методи навчання	Оцінювання роботи, бали
	ЗК	СК	ПР					
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Змістовий модуль 1. Теоретичні основи підготовки фахівців з обліку і оподаткування								
Тема 1. Система бухгалтерського обліку та її елементи.	ЗК01 ЗК08	-	ПР 05 ПР18	[1-26]	2	лекція	Лекція-презентація	-
					2	практична	Усне опитування, тестування	5
					10	самостійна робота	Самостійна робота з навчально-методичною літературою	1
					1	консультація	х	-
Тема 2. Зародження та становлення сучасної системи бухгалтерського обліку.	ЗК01 ЗК08	СК11	ПР18	[1-26]	4	лекція	Лекція-презентація	-
					4	практична	Усне опитування, тестування	5
					10	самостійна робота	Самостійна робота з навчально-методичною літературою	2
					1	консультація	х	-
Тема 3. Вплив наукових бухгалтерських шкіл на розвиток системи бухгалтерського обліку у ХІХ-ХХ ст.	ЗК01 ЗК08	СК11	ПР18	[1-26]	4	лекція	Лекція-презентація	-
					4	практична	Усне опитування, тестування	5
					12	самостійна робота	Самостійна робота з навчально-методичною літературою	2
					2	консультація	х	-
Поточний контроль змістового модуля 1					Практичні заняття			15
					Самостійна робота			5
Підсумкова контрольна робота змістового модуля 1					Модульна контрольна робота 1			30
Змістовий модуль 2. Місце обліку та оподаткування у загальній системі знань								
Тема 4. Моделі національних систем бухгалтерського обліку: типи і критерії порівняння.	ЗК01 ЗК08	СК11	ПР 05 ПР 18	[1-26]	4	лекція	Лекція-презентація	-
					4	практична	Усне опитування, тестування	5
					12	самостійна робота	Самостійна робота з навчально-методичною літературою	2
					1	консультація	х	-

Тема 5. Міжнаціональна парадигма бухгалтерського обліку в контексті МСФЗ.	ЗК01 ЗК08	СК11	ПР 18	[1-26]	4	лекція	Лекція-презентація	-
					4	практична	Усне опитування, розв'язування практичних завдань, тестування	5
					12	самостійна робота	Самостійна робота з навчально-методичною літературою	2
					1	консультація	х	-
Тема 6. Регулятивні засади розвитку моделей бухгалтерського обліку на рівні країни.	ЗК01 ЗК08	СК11	ПР 18	[1-26]	4	лекція	Лекція-презентація	-
					4	практична	Усне опитування, тестування	5
					12	самостійна робота	Самостійна робота з навчально-методичною літературою	1
					2	консультація	х	-
Поточний контроль змістового модуля 2					Практичні заняття			15
					Самостійна робота			5
Підсумкова контрольна робота змістового модуля 2					Модульна контрольна робота 2			30
Загальна кількість балів								100

6. Завдання для самостійного опрацювання.

Питання та завдання для самостійної роботи визначені відповідними темами освітнього компонента й регламентуються методичними рекомендаціями до виконання самостійної роботи.

IV. Політика оцінювання

Основні принципи організації поточного й підсумкового контролю знань здобувачів освіти розкриті у Положенні про поточне та підсумкове оцінювання знань студентів ВНУ імені Лесі Українки (<https://bit.ly/3xyVDTk>).

Політика викладача щодо здобувача освіти ґрунтується на засадах ефективної співпраці. Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання. Здобувачі освіти зобов'язані дотримуватись термінів, визначених для виконання усіх видів письмових робіт, передбачених освітнім компонентом, заздалегідь повідомляти викладача про відсутність на занятті. Пропущені заняття відпрацьовувати під час консультацій. Через об'єктивні причини (наприклад, хвороба, міжнародне стажування, індивідуальний план навчання) навчання може відбуватись в онлайн формі з використанням ресурсів дистанційного навчання, зокрема системи Moodle, Office 365 (Teams) за погодженням із керівником курсу.

Під час вивчення освітнього компонента при поточному контролі оцінюванню підлягають результати навчання, що виявляються через продемонстровані здобувачем знання та набуті уміння й навички, а саме:

- за роботу на практичних заняттях;
- за виконання підсумкових контрольних робіт;
- за виконання завдань самостійної роботи.

Під час проведення підсумкових контрольних робіт передбачене оцінювання результатів навчання, які здобувач набув після опанування навчального матеріалу змістового модуля. Передбачено 2 підсумкові контрольні роботи, які можуть проводитися у формі:

- письмового тестування;
- комп'ютерного тестування (з використанням можливостей ресурсів для дистанційного навчання);
- письмових відповідей на теоретичні питання;
- розв'язування практичних завдань, практичних ситуацій (кейсів).

Підсумкові контрольні роботи можуть бути проведені в синхронному режимі (як аудиторна контрольна робота) або асинхронному режимі (наприклад, засобами системи Office 365 Teams).

Викладач завчасно інформує здобувачів про терміни проведення, зміст та форму підсумкових контрольних робіт.

Політика викладача щодо зарахування результатів формальної, неформальної та інформальної освіти. Результати навчання, здобуті шляхом формальної, неформальної та/або інформальної освіти, визнаються у ВНУ імені Лесі Українки на основі Положення про визнання результатів навчання, отриманих у формальній, неформальній т/або інформальній освіті у ВНУ імені Лесі українки (<http://surl.li/cplntf>).

Визнання результатів навчання, отриманих у формальній освіті, можливе: під час переведення студента з іншого навчального закладу; під час поновлення студента на навчання до ВНУ імені Лесі Українки; за результатами навчання в межах програм академічної мобільності, програм «Подвійний диплом»; за результатами навчання, здобутими з використанням елементів дуальної освіти; під час здобуття студентом ступеня вищої освіти у двох і більше навчальних закладах або ОПП.

Визнання результатів навчання, отриманих у неформальній та/або інформальній освіті, визнаються шляхом валідації.

Визнанню можуть підлягати такі результати навчання, отримані в неформальній освіті, які за тематикою, обсягом вивчення та змістом відповідають як ОК в цілому, так і його

окремому розділу, темі (темам), індивідуальному завданню, контрольній роботі тощо, які передбачені силабусом освітнього компонента.

Здобувачі вищої освіти мають право на визнання результатів навчання в неформальній та інформальній освіті (курси навчання в центрах освіти, курси інтенсивного навчання, семінари, конференції, олімпіади, конкурси наукових робіт, літні чи зимові школи, бізнес-школи, тренінги, майстер-класи, наукові публікації, науково-дослідна робота, робота у наукових гуртках, індивідуальні завдання, що поглиблюють навчальний матеріал навчальної дисципліни, тощо) в обсязі, що загалом не перевищує 10% від загального обсягу кредитів, передбачених ОПП. У межах навчального року на другому (магістерському) рівні вищої освіти – не більше ніж 5 кредитів.

Визнання результатів навчання, отриманих у неформальній та/або інформальній освіті, відбувається в семестрі, що передує семестру початку вивчення освітнього компонента, або під час вивчення ОК, але довший термін, наприклад, не пізніше 01 грудня та 01 травня, враховуючи ймовірність непідтвердження здобувачем результатів такого навчання.

Політика щодо академічної доброчесності. Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються. Списування під виконання практичних завдань, індивідуальної самостійної роботи студента та підготовки презентацій, заборонені.

Вимоги до академічної доброчесності визначаються Положенням про систему запобігання та виявлення академічного плагіату у науково-дослідній діяльності здобувачів вищої освіти і науково-педагогічних працівників ВНУ імені Лесі Українки (<https://bit.ly/3QNPrNT>) та Кодексом академічної доброчесності Волинського національного університету імені Лесі Українки (<https://bit.ly/3BYCrAQ>).

Політика щодо додаткових (бонусних) балів. За рішенням кафедри здобувачам освіти, які брали участь у роботі конференцій, підготовці наукових публікацій, в олімпіадах, конкурсах студентських наукових робіт, спортивних змаганнях, мистецьких конкурсах тощо й досягли значних результатів, може бути присуджено додаткові (бонусні) бали, які зараховуються як результати поточного контролю з відповідного ОК. Систему бонусних балів погоджує науково-методична комісія факультету (https://vnu.edu.ua/sites/default/files/2023-09/2023_Polozh_pro_otzin.pdf).

Додаткові (бонусні) бали, які за тематикою відповідають освітньому компоненту, зараховуються за такі види робіт:

- опублікована наукова стаття у фахових виданнях України чи рецензованих закордонних журналах – 10 балів;
- публікація тез – з виступом на конференції 5 балів, без виступу – 3 бали;
- підготовка та участь у всеукраїнському етапі предметних олімпіад, всеукраїнському та міжнародних конкурсах студентських наукових робіт, конкурсі дипломних і магістерських робіт – 7 балів;
- перемога у всеукраїнському етапі предметних олімпіад, всеукраїнському та міжнародних конкурсах студентських наукових робіт, конкурсі дипломних і магістерських робіт – 15 балів;
- подача проектних заявок на участь в студентських програмах обміну, стипендійних програмах, літніх та зимових школах тощо – 7 балів.

Політика щодо дедлайнів та перескладання. Терміни виконання практичних робіт, самостійної роботи викладач повідомляє на перших заняттях з освітнього компонента. Письмові роботи, які виконуватимуться з порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку. Терміни ліквідації академічної заборгованості визначає розклад заліково-екзаменаційної сесії.

Перелік теоретичних питань на іспит

1. Поняття системи бухгалтерського обліку. Наукові підходи до визначення системи бухгалтерського обліку.

2. Класифікація систем бухгалтерського обліку. Макро- та мікросистеми бухгалтерського обліку.
3. Елементи системи бухгалтерського обліку. Теоретичні, методологічні та організаційні елементи системи бухгалтерського обліку.
4. Історія бухгалтерського обліку як наука, що вивчає події, які вплинули на виникнення, становлення та розвиток обліку.
5. Еволюція бухгалтерської думки. Формування методики бухгалтерського обліку в історичному контексті.
6. Основні етапи розвитку обліку. Факти господарського життя – це центральне поняття бухгалтерського обліку.
7. Значення бухгалтерського обліку для функціонування та розвитку господарства. Знання історії обліку – передумова передбачення його подальшого розвитку.
8. Перші підрахунки. Час та причини виникнення обліку. Вплив господарського обліку на розвиток цивілізації.
9. Початок обліку у країнах Стародавнього Сходу (Єгипет, Вавилон, Індія, Китай).
10. Облік Древньої Греції та Древнього Риму.
11. Господарський облік Раннього Середньовіччя.
12. Передумови та обставини виникнення подвійного запису. Етапи розвитку подвійної бухгалтерії. Літературні джерела, що описують ведення бухгалтерського обліку.
13. Італія – батьківщина подвійного запису. Робота Луки Пачолі та її роль у розвитку бухгалтерського обліку.
14. Поширення подвійної бухгалтерії в Європі (Іспанія, Германія, Англія, Голландія, Франція.).
15. Умови розвитку форм рахівництва, як фактору вдосконалення та підвищення ролі бухгалтерського обліку в житті суспільства.
16. Становлення бухгалтерського обліку як самостійної галузі економічних знань. Зародження основних шкіл.
17. Внесок італійської школи у розвиток юридичної та економічної концепцій.
18. Внесок французької школи – у систему документації, ведення обліку на макрорівні.
19. Внесок німецької школи – у створення карткових форм обліку, вдосконалення балансу та уніфікацію плану рахунків.
20. Внесок англо-американської школи – у поділ обліку на управлінський та фінансовий, стандартизацію обліку.
21. Провідні вчені та їх внесок у розвиток бухгалтерської науки.
22. Поняття моделі національної системи бухгалтерського обліку. Класифікаційний поділ моделей бухгалтерського обліку на рівні країни.
23. Континентальна, англо-американська, південноамериканська, ісламська, перехідна, змішана моделі національних систем бухгалтерського обліку.
24. Міжнародні стандарти фінансової звітності як інтернаціональна модель регулювання системи бухгалтерського обліку.
25. Бухгалтерські стандарти і компоненти облікової методики. Базові положення МСБО: проблеми ідентифікації.
26. Глобалізація з позиції її історичного та соціального значення, регулятивні складові в системах обліку. Гармонізація як спосіб упорядкування відносин в умовах глобалізації. Регулювання як спосіб підпорядкування розвитку явищ і процесів в системі управління.
27. Регламентація в обліку як процес встановлення правил здійснення діяльності через визначення меж її виконання.
28. Стандартизація в обліку як інструмент регламентації і регулювання. Місце облікової стандартизації в системі регулятивних складових економіки.
29. Уніфікація як спосіб стандартизації. Основні методи уніфікації, що застосовуються в бухгалтерському обліку.

30. Знання історії обліку – передумова передбачення його подальшого розвитку. Становлення бухгалтерського обліку як самостійної галузі економічних знань. Зародження основних шкіл.

V. Підсумковий контроль

Підсумкова оцінка за вивчення курсу розраховується таким чином:

Види оцінювання	% від остаточної оцінки
Опитування, виконання ситуаційних завдань, розв’язування тестів на практичних заняттях	40
Модульна контрольна робота №1 (теми 1–3) – тестові завдання, питання	30
Модульна контрольна робота №2 (теми 4–6) – тестові завдання, питання	30
Іспит (теми 1–6) – практичні завдання (тести, ситуаційні завдання), питання	60

Формою підсумкового контролю є іспит.

Якщо здобувач освіти успішно виконав усі запропоновані викладачем завдання й отримав остаточну оцінку не менше, ніж 75 балів, підсумкову оцінку він отримує без складання іспиту. Така оцінка виставляється в день проведення іспиту за умови обов’язкової присутності здобувача освіти.

Якщо здобувач освіти отримав остаточну оцінку нижчу за 75 балів, підсумкова оцінка визначається як сума балів, отриманих за поточний контроль (максимум 40 балів) та екзаменаційної оцінки (максимум 60 балів).

Екзаменаційна оцінка визначається за результатами виконання екзаменаційних завдань, які вміщують 2 теоретичних питання та практичні завдання (тести, ситуаційні завдання).

VI. Шкала оцінювання

Оцінка в балах	Лінгвістична оцінка	Оцінка за шкалою ECTS	
		оцінка	пояснення
90–100	Відмінно	A	відмінне виконання
82–89	Дуже добре	B	вище середнього рівня
75–81	Добре	C	загалом хороша робота
67–74	Задовільно	D	непогано
60–66	Достатньо	E	виконання відповідає мінімальним критеріям
1–59	Незадовільно	Fx	необхідне перескладання

VI. Рекомендована література та Internet-ресурси

Основна

1. Буткевич О. Формування облікової політики щодо розрахунків за податковими платежами. *Економічний простір*, 2021. (171), 87-92. URL: <https://doi.org/10.32782/2224-6282/171-15> (дата звернення 12.02.2023).
2. Бунда О.М. Blockchain-технологія в обліку і аудиті. *Проблеми інноваційно інвестиційного розвитку*. Київ. 2022. № 28. С. 168-178. DOI: 10.33813/2224-1213.28.2022.15
3. Василішин С.І. Обліково-аналітичне забезпечення управління аграрними підприємствами в системі ризиків та загроз економічної безпеки: монографія. Харків: Друкарня Мадрид, 2020. 419 с
4. Грабчук І.Л., Ляхович Г.І., Вакун О.В. Формування облікової політики підприємства в умовах цифровізації. *Ефективна економіка*. 2021. № 8. DOI: <https://doi.org/https://10.32702/2307-2105-2021.8.87>
5. Жук В.М., Василішин С.І., Замлинський В.А. Професія бухгалтера в управлінні підприємством та його економічною безпекою: колективна монографія. Київ: ННЦ «ІАЕ», 2023. 180 с.
6. Замлинський В.А., Волошина О.В., Степаненко С.В. Облікова політика і економічна безпека в системі управління підприємством. *Український журнал прикладної економіки та техніки*. 2024. Том 9. № 1. С. 56–61. DOI: <https://doi.org/10.36887/2415-8453-2024-1-9>
7. Кащена Н.Б. Концепт парадигми засадничих положень формування облікової політики торговельного підприємства. *Вісник Хмельницького національного університету. Економічні науки*. 2020. №4. Том 3. С. 73-80.
8. Косташ Т. Розробка облікової політики для цілей управлінського обліку підприємства. *Збірник наукових праць ЛОГОΣ*. 2020. С. 50-51.
9. Костишин Н., Яковець Т. Обліково-податкова система в умовах воєнного стану: як діяти та, які наслідки. *Вісник економіки*. 2022. Випуск 2. С. 99-110. DOI: <https://doi.org/10.35774/visnyk2022.02.99>.
10. Лаговська О. А., Лоскоріх Г. Л. Формування облікової політики ІТ-підприємств. *Modern Economics*. 2020. № 19(2020). С. 108-113. DOI: [https://doi.org/10.31521/modecon.V19\(2020\)-18](https://doi.org/10.31521/modecon.V19(2020)-18). (дата звернення 12.02.2023).
11. Нестеренко І.В., Чміль Є.Л. Моделювання облікової політики в контексті забезпечення інноваційного розвитку підприємства. *Електронний науково-практичний журнал «Цифрова економіка та економічна безпека»*. 2022. Вип. 1(01). С. 92-99. DOI: <https://doi.org/10.32782/dees.1-15> (дата звернення 12.02.2023).
12. Назаренко О.В., Лукаш Т.В. Формування окремих компонент облікової політики підприємства щодо дебіторської заборгованості. *Агросвіт*. 2021. № 12. С. 15–21. DOI: [10.32702/2306-6792.2021.12.15](https://doi.org/10.32702/2306-6792.2021.12.15) (дата звернення 12.02.2023).
13. Облікова політика підприємств: навчальний посібник / Н. Л. Правдюк, Л. В. Коваль, О. В. Коваль. Київ : «Центр учбової літератури», 2020. 647 с.
14. Олехова О., Шекера В. Облікова політика в умовах воєнного стану. KPMG. 2022. URL: <https://kpmg.com/ua/uk/home/media/press-releases/2022/12/oblikova-polityka-v-umovakh-voyennohostanu.html>.
15. Пантелеєв В.П. Інноваційна природа облікової політики підприємства в умовах постіндустріальної економіки. *Accounting and Finance*. 2020. № 2. Р. 39-49. DOI: [https://doi.org/10.33146/2307-9878-2020-2\(88\)-39-49](https://doi.org/10.33146/2307-9878-2020-2(88)-39-49).

16. Правдюк Н., Коваль Л., Коваль О. Облікова політика підприємств. Навчальний посібник, 2020, 648 с. URL: <https://www.yakaboo.ua/oblikova-politika-pidpriemstva-2202825.html#tab-attributes> (дата звернення 12.02.2023).
17. Сирцева С. В., Извошик Т. М. Фактори, що впливають на формування облікової політики сільськогосподарських підприємств. *Modern Economics*. 2020. № 24(2020). С. 177-182. DOI: [https://doi.org/10.31521/modecon.V24\(2020\)-28](https://doi.org/10.31521/modecon.V24(2020)-28). (дата звернення 12.02.2023).
18. Трало І.М. Дисконтування дебіторської заборгованості в обліковій політиці підприємства. *Економіка, управління та адміністрування*, 2020. (1(91)), 154–159. URL: [https://doi.org/10.26642/ema-2020-1\(91\)-154-159](https://doi.org/10.26642/ema-2020-1(91)-154-159) (дата звернення 12.02.2023).
19. Шматковська Т. О., Мельник К. П., Стащук О. В., Медвідь Л. Г. Інституціональний розвиток методології наукових досліджень з обліку і аудиту. *Вісник ЛТЕУ. Економічні науки*. 2021. № 64. С. 97-102. URL: <https://doi.org/10.36477/2522-1205-2021-64-15> (дата звернення 25.06.2024).
20. Шматковська Т. О., Дзямулич М. І., Стащук О. В. Особливості моделювання бізнес-процесів в умовах формування цифрової економіки. *Економіка та суспільство*. 2021. № 26. URL: <http://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/issue/view/26>
21. Шматковська Т., Коробчук Т., & Борисюк О. Сучасні інформаційно-комунікаційні технології в системі обліково-аналітичного забезпечення щодо моделювання бізнес-процесів. *Економіка та суспільство*, 2023. (53). URL: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2023-53-68>
22. Шматковська Т. О., Стащук О. В., Дзямулич М. І. Великі дані та бізнес-моделювання економічних систем. *Ефективна економіка*. 2021. № 5. URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=8906> DOI: [10.32702/2307-2105-2021.5.96](https://doi.org/10.32702/2307-2105-2021.5.96)
23. Шматковська Т., & Коробчук Т. Сучасні інформаційні та комунікаційні технології в моделюванні бізнес-процесів. *Економічний форум*, 2023. 1(3), 156-161. URL: <https://doi.org/10.36910/6775-2308-8559-2023-3-20>
24. Alicia Tuovilla. Accounting policy. Tutorial. URL: <https://www.investopedia.com/terms/a/accounting-policies.asp> (дата звернення 12.02.2023).
25. Alibhai, Salim, Bakker, Erwin, Balasubramanian, T., Bharadva, Kunal, Chaudhry, Asif, Coetsee, Danie, Johnstone, Chris, Kuria, Patrick, Naidoo, Christopher & Ramanarayanan, J. Accounting policies, changes in accounting estimates and errors. *Interpretation and Application of IFRS® Standards*. Wiley. 2021, 117–137. DOI: <http://doi.org/10.1002/9781119818663.ch7>. (дата звернення 12.02.2023).
26. Stashchuk O., Shmatkovska T., Dziamulych M., Kupyra M., Vahnovska N., Kosinskyi P. Model for efficiency evaluation of financial security management of joint stock companies operating in the agricultural sector: a case study of Ukraine. *Scientific Papers Series «Management, Economic Engineering in Agriculture and Rural Development»*. 2021. Vol. 21. Iss. 1. P. 715–728. URL: <http://lib.lntu.edu.ua/sites/default/files/2021-04/Art81.pdf> (Web of Science).

Додаткова

1. Господарський кодекс України від 16 січ. 2003 р. № 439-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/436-15#Text>. (дата звернення 12.02.2023).
2. Податковий кодекс України : Закон від 02.12.2010 № 2755-VI / остання редакція від 28.11.2020, чинний. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17#Text>. (дата звернення 12.03.2023).
3. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні : Закон України від 16.07.99 р. № 996-XIV, із змінами та доповненнями / поточна редакція від 03.11.2016 р., чинний. URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/996-14> (дата звернення 12.02.2023).
4. Національні положення (стандарти) бухгалтерського обліку. URL: http://vobu.ua/ukr/documents/accounting/item/natsionalni-polozhennya-standartibukhgalterskogo-obliku?app_id=24 (дата звернення 12.02.2023).

5. План рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій від 09.12.2011 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1557-11#Text> (дата звернення 12.02.2023).

6. Інструкція про застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій від 30.11.99 № 291. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0893-99#Text> (дата звернення 12.02.2023).

7. Drokina N. & Kaipova Gulnara. Formation of accounting policy content. *Chronos Journal*. 2020. DOI: <http://doi.org/10.31618/2658-7556-2020-40-1-3>.

8. Kim Jihyun. Accountability Policy 2.0: A New Direction of Accountability Policies Based on Every Student Succeeds Act in the U.S. *The Korean Educational Administration Society*. 2021. № 39. P. 69–94. DOI: <http://doi.org/10.22553/keas.2021.39.2.69>.

9. Lagovska Olena & Loskorikh Gabriella. Formation of Accounting Policy in IT Enterprises. *Modern Economics*. 2020. № 19. P. 108-113. DOI: [http://doi.org/10.31521/modecon.V19\(2020\).18](http://doi.org/10.31521/modecon.V19(2020).18).

10. Harrast Steven. Robotic process automation in accounting systems. *Journal of Corporate Accounting & Finance*. 2020. № 31. P. 4. DOI: <http://doi.org/10.1002/jcaf.22457>.

11. Zadorozhnyi Z.-M., Muravskiy V., Shevchuk O. and Muravskiy V. The accounting system as the basis for organising enterprise cybersecurity. *Financial and credit activity: problems of theory and practice*. 2020. № 3. P. 147–156. DOI: <http://doi.org/10.18371/fcaptp.v3i34.215462>.

Інформаційні ресурси в мережі Інтернет

1. Національна бібліотека України ім. В.І. Вернадського. URL: <http://www.nbuv.gov.ua> (дата звернення 12.02.2024).

2. Веб-сторінка Верховної Ради України. URL: <http://zakon.rada.gov.ua> (дата звернення 12.02.2024).

3. Веб-сторінка Міністерства фінансів. URL: <http://www.minfin.gov.ua> (дата звернення 12.02.2024).

4. Газета «Все про бухгалтерський облік». URL: <https://vobu.ua/ukr> (дата звернення 12.02.2024).

5. Бухгалтерський портал «Дебет-кредит». URL: <https://dtk.com.ua> (дата звернення 12.02.2024).

6. Бухгалтерська газета «Інтерактивна бухгалтерія». URL: <http://www.interbuh.com.ua/ua> (дата звернення 12.02.2024).

7. «Вісник: офіційно про податки». URL: <http://www.visnuk.com.ua> (дата звернення 12.02.2024).

8. Сайт для бухгалтерів «Бухгалтер 911». URL: <https://buhgalter911.com> (дата звернення 12.02.2024).

9. Державна служба статистики України. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua/> (дата звернення 12.02.2024).

10. Електронне видання для керівників і бухгалтерів. URL: <https://uteka.ua/ua> (дата звернення 12.02.2024).

11. Інтелектуальний бухгалтерський портал. URL: <https://i.factor.ua/ukr/> (дата звернення 12.02.2024).